

ÇOCUĞU İYİ YETİŞTİRMEK*

El-hamdü li'llâhi hamden yüvâfî niamehû ve yükâfî mezîdeh... Ve selâmün ale'l-mürselîn... Ve'l-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn...

Bugün Cumadır. Cuma namazı nasıl farzsa, cemaat de öyle farzdır. Diğer günlerin namazları; gene onlar da farz... Farz-ı ayın. Fakat onlar evde kılınabilir, mazeret dolayısıyla... Dükkânda kılabilirsin, câiz. Fakat Cuma namazı mutlaka camide kılınacak! Cemaata gelmek lâzım!

Onun için, –bugün kardeşler emri ma'ruftan bahsettiler de– bu müslümanların en birinci vazifesi, çocuklarını camiye alıştırmak... Alıştırmak değil de, mecbur etmek...

Bugün Cumadır. Cumanın edepleri var... Evvelâ, insan güzelce bir yıkanır. Gusleder yâni... O gün yeni bir esvap giyer, temiz bir esvap... Çamaşırını değiştirir yâni... Güzel kokular sürünür. Saçını başını da tarar. Cumaya lâyük elbiseyle camiye gelir. Gelirken sadaka verebilirse ne a'lâ... Yahut çıktıktan sonra, bir sadaka verebilirse ne a'lâ... Cuma günü oruçlu olur da, bir de cenaze namazı kılar, bir de hasta ziyaret edebilirse ne a'lâ... Bunlar unutulmuş gibi.

Camiye gelirken, namazı öğrenmek lâzım! Yalnız imama uymak kâfî değil... Her zaman görürüz ki, rükûa varırken müslüman rükû

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

yapamıyor. Tam düz durmak gerekiyor. Şöyle biraz eğileyim de olsun; olmaz öyle... Çok eğilsen; o da olmaz. Tam karar olacak.

İkincisi: Ayaklarımızı kibleye çevirmesini beceremiyoruz. Secdeye varırken, ayaklarımızın ucu kıvrık, kibleye bakacak... Yedi âzâ üzerine secde olur. Ayağın tersine secde olmaz... Ayağı, böyle eğip yatırıyor; bu olmaz. Ayağın alt tarafı ezilecek, öne doğru kıvrılacak... Sol bacağını yayar, üzerine oturursun. Sağ bacağını da bükersin ve ayağının ucunu da kıvrırsın, kibleye karşı... Bunlar âdâbdır amma, efdaldir. Müslüman namaz kıldığı vakitte, bu namazın nasıl kılınacağını bilmesi lâzım!

Şimdi size, bir hikâye anlatacağım. Vâkıa, hepinizin her gün görüp bildiği bir şey: Baba çocuğunu okutmuş, hukuk mezunu olmuş. Avrupa'ya yollamış, ihtisas yapsın diyerekten. O arada, eceli gelmiş, vefat etmiş baba... Çocuğuna mektup yazmışlar, telgraf çekmişler: "Aman, baban öldü, gel!" demişler. Şimdi vesâitler bol. Çocuk da gelmiş...

Cenaze hazırlanmış, musallaya konmuş... Şimdi çocuk, ne yapacağını bilmiyor.

"—Nasıl kılacağım, ben bu cenaze namazını?"

Bilmiyor.

"—Nasıl abdest alacağım da duracağım?"

Onu da bilmiyor. Ama uymuş herkese, kılmış. Cenazeyi gömmüşler, gelmişler. Çocuk, hoca efendiyi yakalamış:

"—Hoca efendi, ben bu adamın oğluyum! Ama

bu babam, bana ne namazı öğretti, ne dualarını öğretti. Ne müslümanlıktan bir şey öğretti, bana... Şimdi senden ricam benim; artık baktım, babamdan ibret aldım. Yâni, anladım ki bu işin sonu yok, oraya gideceğiz hep... Öyleyse, müslümanlığı bana öğret!” demiş.

Çok ricada bulunuyor ama, ölümü gördükten sonra... Yine bu da iyi...

Onun için sizden ricam; evlâtlarımızı ihmal etmeyelim! Onları daha küçük yaşlardayken, yanımıza alıştıralım! Büyüdükleri vakit de, takip edelim, bırakmayalım onların yakasını...

Şimdi, bakın ben rahatsızlık dolayısıyla... Eh olan oldu am, doktorlar benim yakamı bırakmıyorlar hâlâ... İkide bir geliyorlar, kanımı alıyorlar, muayene ediyorlar; “Nasıl oldun bakalım?” diyerekten...

Baba da evlâdını bırakmamalı; kız olsun, erkek olsun...

“—Müslümanlıkta bakalım benim kızım nasıl? Evlâdım nasıl hareket ediyor? Ben öldükten sonra, bana bunların hayrı mı olacak; yoksa şerri mi olacak?” diyerekten, insan biraz düşünmeli!

Yalnız dünyalarını verip de ellerine, bir dünya adamı yapmaktan ne çıkar? Her mahlûk geçiniyor dünyada... O da, insan da geçinir. Ama dinini bilmedikçe, Allah’ını tanımadıkça, insana benzemez ki o... İnsan kılığında bir mahlûktur; o kadar...

Onun için, —baba okutmasın varsın— Cenâb-ı Hak, Vâcibü’lvücud Allah-u Teâlâ’nın verdiği bir

göz var... Bir de, şu kafadaki beyin dediğimiz akıl var; o da kâfi insana... Şu kâinata bakınca, varlıkların sahibini bilmemek, bulmamak mümkün değil!..

Birisi bize dese ki:

“—Şu cami eskiden vardı. İşte şöyle olmuş, böyle olmuş da bu cami olmuş.”

“—Ooo, deli misin sen?” deriz. “Mimarlar ölçmüşler, biçmişler. İşçiler çalışmış, marangozlar çalışmış, demirciler çalışmış; bir şeyler yapmışlar. İşte olmuş, bu hale gelmiş. Yoksa bu olur mu?” deriz.

Bu ufacık cami, kendi kendine olamıyor da, bu koskoca kâinat, ucunu bucağını daha bulamadık; bu, kendi kendine olur mu? Bize yuttururlar, tabiatın eseri diyerekten... Nasıl yutarsın sen bunu? “Sen de tabiatın eserisin!” diyene, nasıl dersin, evet? Bizi yaradan olmasa, biz böyle kendi kendimize olur muyuz? Şu akla bak! Şuyüze bak! Şu göze bak! Bayılır insan. Bu kadar varlığı, güzelliği, Allah ana rahminde, karanlık yerde yapmış da, vermiş bize... Bunu kim yapabilir?

Halbuki insanda düşünce olmalı! Hiç kimse öğretmese, dağ başında yalnız büyüse; aklı, zekâsı Allah’ı bulmaya kâfi olacak onun... Onun için Allah’ı tanı! Çünkü Cenâb-ı Hak bizi buraya bunun için yollamış. “Beni tanıyın!” diye yollamış. Tanımak mecburiyetindeyiz.

Bu mecburiyetten dolayıdır ki, onu tanımak için, Kuran’ı bilmek lâzım! Kuran’ı bilmeyen Allah’ı tanıyamaz. Hocalardan duyarız... Duyarız, o

kadar. Mutlaka bir insanın Allah'ı tanınması için, lâıyıkı vechile tanıyabilmesi için, Kuran'ı lâıyıkı vechile bilmesi lâzım! Üstünkörü bilmek, o da kafi değil... Onun için;

“–*Yarım doktor candan, yarım hoca dinden çıkarır.*” tabiri eskidir. Dedelerimizden kalma bir tabir. Onun için dinini iyi öğren!

Şimdi, Allah-u Celle ve A'lâ, Kitab-ı Azîmü's-Şanında diyor ki; estaizü bi'llâh:

وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ

(الحديد:٤)

(*Ve hüve meaküm*) “Allah-u Celle ve A'lâ sizinledir.” Nerede?.. (*Eyne mâ küntüm*) “Nerede olursanız olun!” (Hadîd, 57/4)

Yerin altında, yerin üstünde Allah sizinledir. Yani, sizi hem görür, hem bilir; hem de her harekâtınıza vâkıf bir Allah...

إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ

(لقمان:٢٢)

(*Inna'llàhe alîmün bi-zâti's-sudûr*) [Allah kalplerde olanı şüphesiz çok iyi bilir.] (Lokman, 31/23) Değil hareketlerimize, içimizdekilere de vakıftır yâni...

Onun için müslüman camiye gelirken, Allah-u Teâlâ'nın beğendiği bir kılıkla gelmesi lâzım. Perişan bir kılıkla, dükkândaki kılığıyla gelip de camide namaz kılmak; olur amma, o kadar olur.

Onun için sizden ricam, Allah-u Teâlâ'yı bilmek için, Kur'an'ı muhakkak bilmek lâzım! Ne yap, yap; gecenden, gündüzünden, nereden alırsan al, Kur'an'ı Azîmü'ş-şan'ı bir kere okumayı öğren! Evvelâ okumasını öğrenmek lâzım! Okurken de; yamuk yumuk, yanlış munluş değil; doğru okumak lâzım!

“—Benim işim çok!”

Mezara giderken ne diyeceksin Allah'a...

”—İşim çok, gitmeyelim!” diyebilecek misin?

“—Gel!” dedi mi gideceksin.

Hepimiz mecbur gideceğiz.

Onun için, Cenâb-ı Peygamber diyor ki:¹

أَفْضَلُ الْإِيمَانِ أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ مَعَكَ حَيْثُمَا كُنْتَ

(طب. حل. عن عبادة بن الصامت)

RE. 76/9 (*Efdalü'l-îmân*) “İmanın en yüksek derecesi, (*en ta'leme enne'llàhe meake haysü mâ künte*) nerede olursan ol, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin seninle beraber olduğunu bilmendir.”

Yâni, yalnız değilsin. Senin her haline vakıf olan, Allah-u Celle ve A'lâ'dır. Polis istemez; kendi, hepsine vakıf... Allah'ı böyle bil!

“—Görmüyorum...”

¹ Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VIII, s.336, no:8796; Taberânî, *Müsnedü'ş-Şâmiyyîn*, c.I, s.305, no:535; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VI, s.124; Ubâde ibn-i Sâmit RA'dan.

Mecmaü'z-Zevâid, c.I, s.225, no:204; *Kenzü'l-Ummâl*, c.I, s.37, no:66; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.V, s.194, no:3971; RE. 76/9.

Görmediklerimiz ne kadar çok... Görmediklerimizin ne kadar çok olduğunu, pekâlâ bilirsin! İşitmediklerimizin ne kadar çok olduğunu muhakkak bilirsin!

Şimdi, eski devirde olsak, şimdiki sözleri inkâr ederiz:

“—Yok bir ses yahu, nereden çıkardın bu sesleri?” Teybi ortaya koyunca, başlar bize söylemeye... “—Yâ bu nereden çıktı?”

Demek sesin kendisi var ama bizim duyacak kabiliyetimiz yok... O, vasıta oldu da bize, duyurdu. Görmediklerimiz de böyle... Görenlerin gördüklerini inkâr etme!

Onun için, peygamberlerin söylediklerine kulak as! Allah-u Teâlâ'nın bizimle olduğunu bil, inan! Bu inanç, bu iman olmadıkça, insan ne dünyasında rahat olur, ne ahiretinde! Binâen aleyh, dünyada da saadette, ahirette de saadette olmayı istiyorsan; Allah-u Celle ve A'lâ'nın seninle olduğunu hatırından çıkarma!

Onun için, bizim büyüklerimizden Abdülhâlik-ı Gucdüvânî:

“—Evlât, oğul! Nefes alırken, nefes verirken bile, Allah-u Teâlâ'yı hatırından çıkarma!” buyurmuş.

Bitti iş! Ne güzel kaide, ne güzel usül... Allah-u Teâlâ'yı hatırından çıkardı mı, her kötülüğe alışır. Bugünkü yapılan kötülüklerin çoğu, Allah'ı tanımayan, bilmeyenlerin hatası... Bilse Allah'ı, o fena yere gider mi? Allah'ı bilse, o kötülüğü yapar mı? Yapmaz!

“—Kimse yok canım burada...”

Kimse olmasın ama Allah görüyor ya, biliyor ya! Ondan korkar, çekinir; ne fenalık yapabilir, ne kötülük yapabilir. Allah-u Teâlâ'nın emrine inkıyad etmekten başka da çare bulamaz. Yasaklardan son derece kaçır.

Onun için, müslümanlığın iki şartı var: Emri ma'rûf ve nehy-i ani'l-münker... Bunu nefsinde tatbik et, evinde tatbik et! Çoluğuna, çocuğuna tatbik et!

Çocuğu mühendis yapmışsın, doktor yapmışsın, kimyager yapmışsın; para etmez ki! O, dünyalık... Şimdi, bugün sokakta çalışan adam var ya bağılıyor, “Domates, patlıcan, biber!” diye. Onun aldığı parayı, sen alamazsın bugün... Bugün en aşağı beş yüz lira, bin lira kazanır. Aylığı yine 20-30 bin lira eder. Senin

aldığın maaş kaç paradır? Bütün ömrünü de feda ettin oraya... Allah'ın rızkından korkma! Allah rızkını nerede olsa verir insana... Yalnız, çalışmak lâzım!

Onun için, sen Allah'a kul ol! Emrine mutî ol, yasağından kaç! Emrolunan ibadeti vaktinde yap! Onu de edebine uygun yap! Edebine uygun olmayan ibadet, Allah-u Teâlâ'nın indinde makbul olmaz. Makbul olmasını istiyorsan, emrine uy!

Sonra —affedeceksiniz, kusura bakmayın— bu Avrupalıları taklide yeltenmeyin! Onun saçına, sakalına özenmeyin! Hoca efendi, bak ne dedi:

“—Düşmanları düşman bilmek lâzım!” dedi.

Düşmanları taklit etme, Peygamberi taklit et! Peygamber'in ashabını taklit et! Onlar böyle perişan gitmezlerdi. Peygamber SAS'ın huzuruna da giremezlerdi. Perişan insanları kabul etmezdi. E, Allah kabul eder mi o zaman? Allah da kabul etmez!

Onun için, içimizi de, dışımızı da güzelleştiren Allah-u Celle ve A'lâ'nın emrine inkıyad eden, sevgili kullarının arasına, Cenâb-ı Hak cümlemizi kabul etsin...

Li'llâhi'l-fâtîha!

.....

Es-selâmü aleyküm!

Mehmet Zahid KOTKU

22. 08. 1980 - İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/](#)

[Cuma Sohbetlerine](#)

[PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)



SERVER
Kürsü